

En medicinerad värld

– ekologiska effekter av läkemedel i miljön

Tomas Brodin - Institutionen för ekologi, miljö och geovetenskap

- **Läkemedel**
- **Läkemedel i miljön**
- **Effekter av läkemedelsrester i miljön**

Läkemedel

- 3000-6000 läkemedel
- Ca 1200 i Sverige
- mg–g/dag
- Icke toxiska
- >1000 ton/år i Sverige

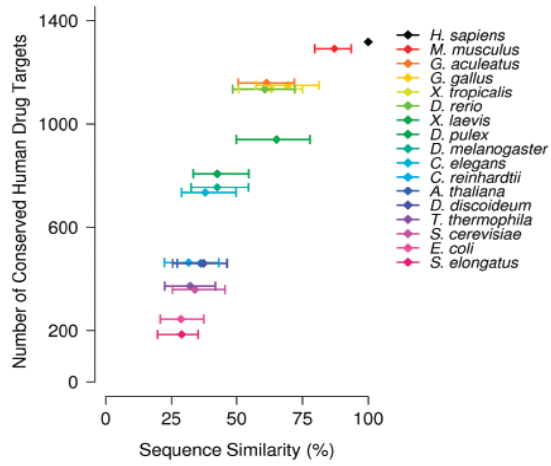

Läkemedel

=

- Läkemedel
- **Läkemedel i miljön**
- Effekter av läkemedelsrester i miljön

Läkemedel i miljön

- 200-300 Läkemedel
- ng- μ g/L
- Många olika delar av miljön
- Globalt problem
- Kan påverka biologiska system

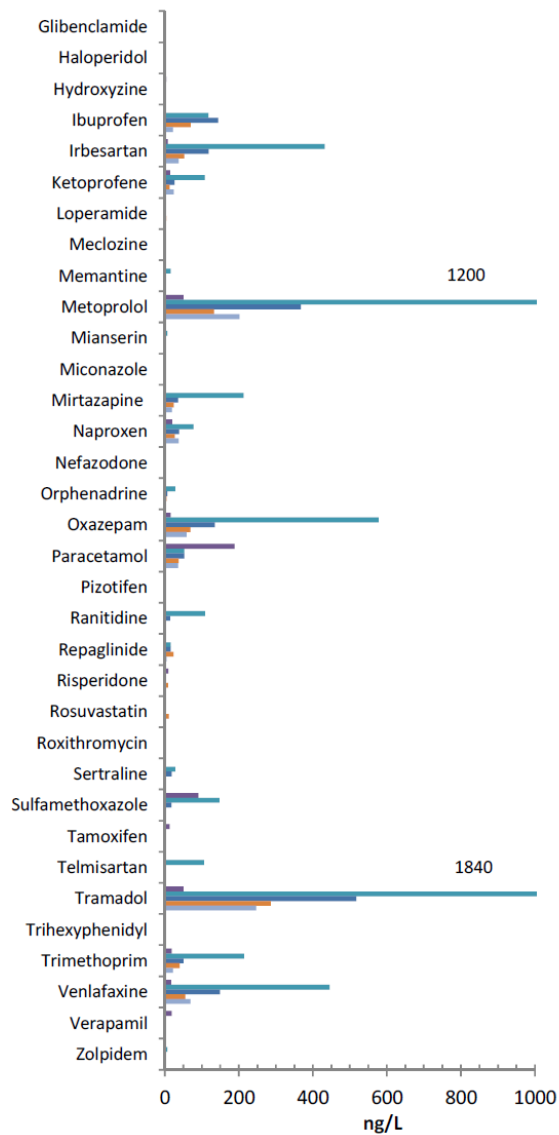
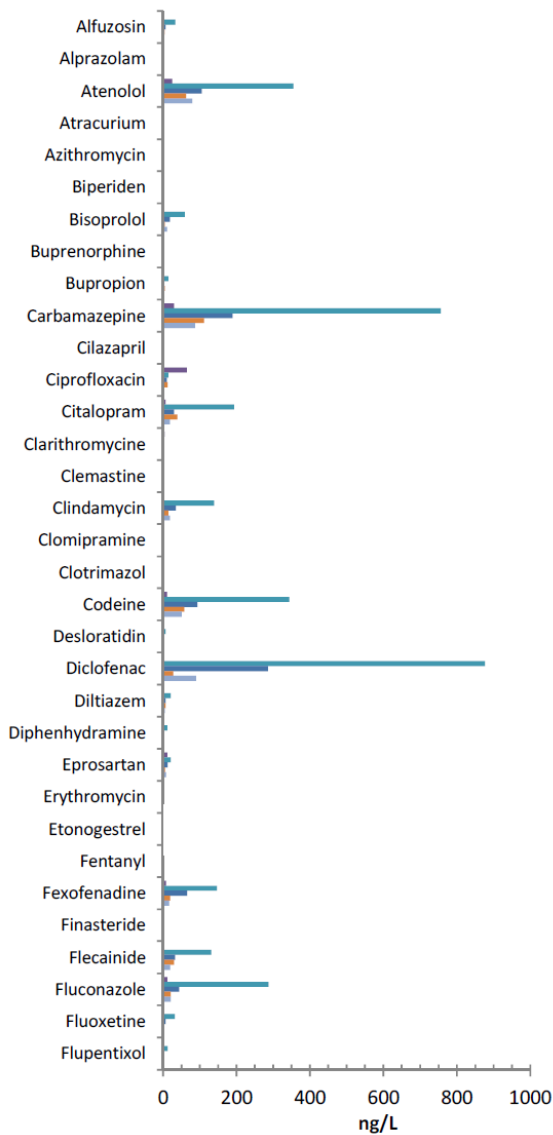

Läkemedel i miljön

Läkemedel i miljön

Vatten i Fyrisån

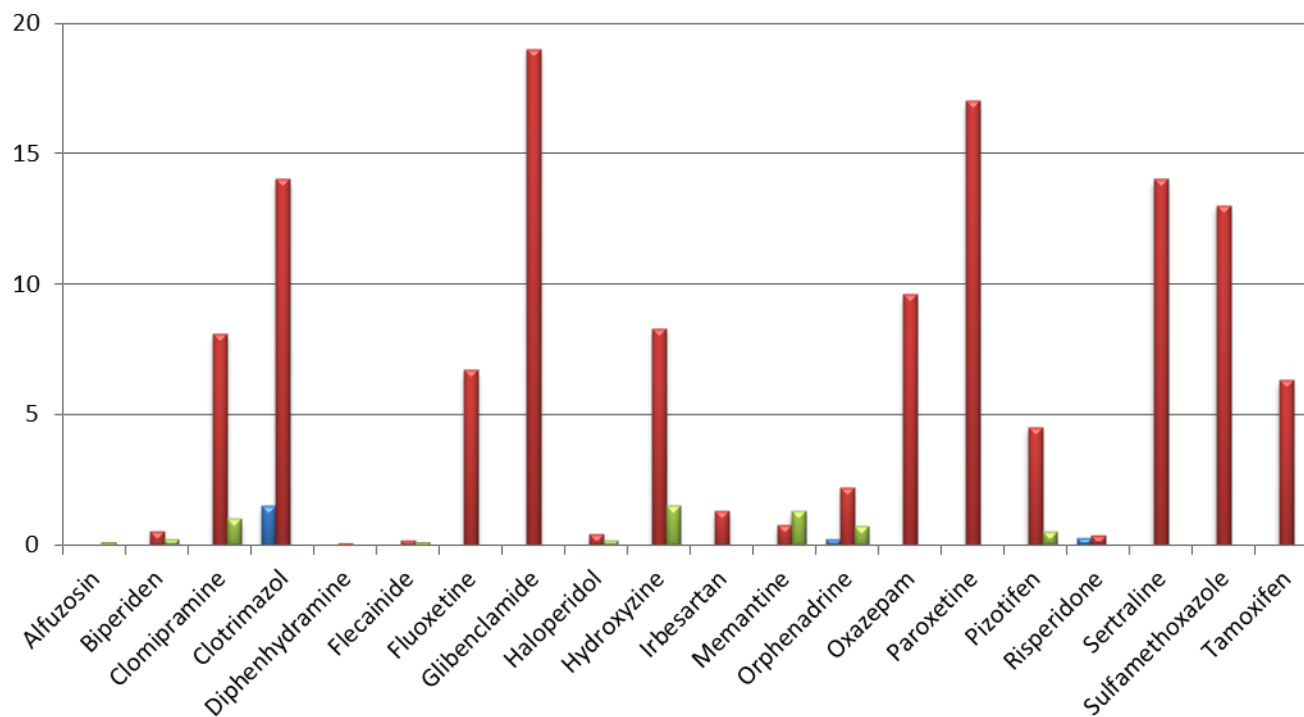
50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

Läkemedel i miljön

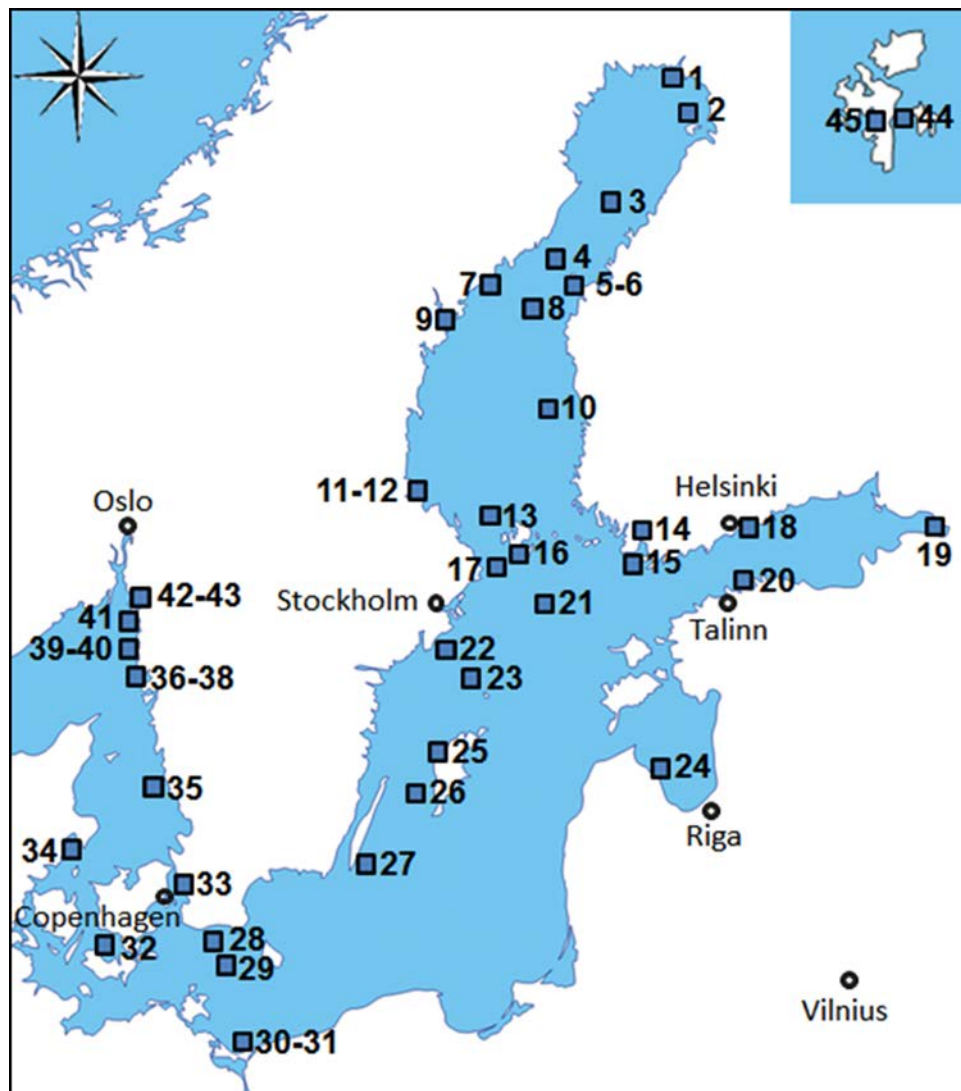
50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

Fisk i
Fyrisån

Läkemedel i miljön

Vatten i
Östersjön

- Läkemedel
- Läkemedel i miljön
- **Effekter av läkemedelsrester i miljön**

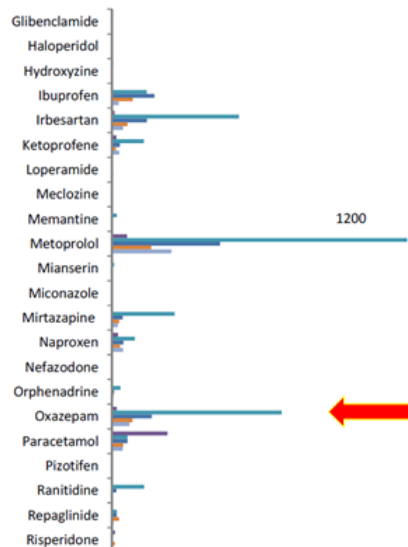
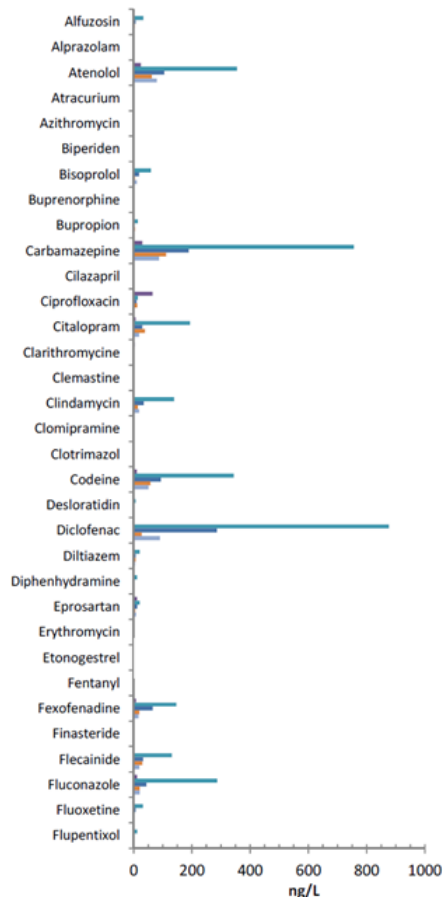

Läkemedel i miljön

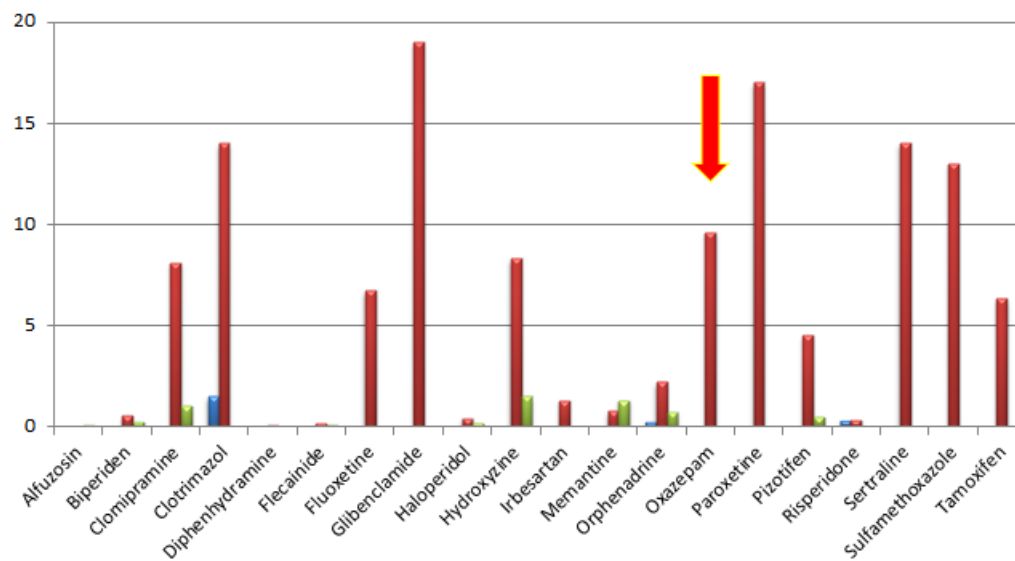

50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

Vatten i Fyrisån

Fisk i Fyrisån

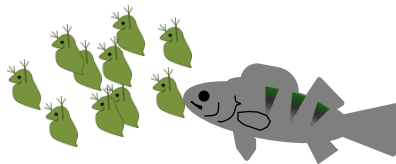
Benzodiazepiner

- Upptäcktes 1955, lanserades 1960
- Ca 20-25 läkemedel
- Förbrukning på ca 300 ton/år globalt
- Används som ångestdämpande, mot muskelkramp, sömnstörningar och som lugnade läkemedel

Effekter på beteenden

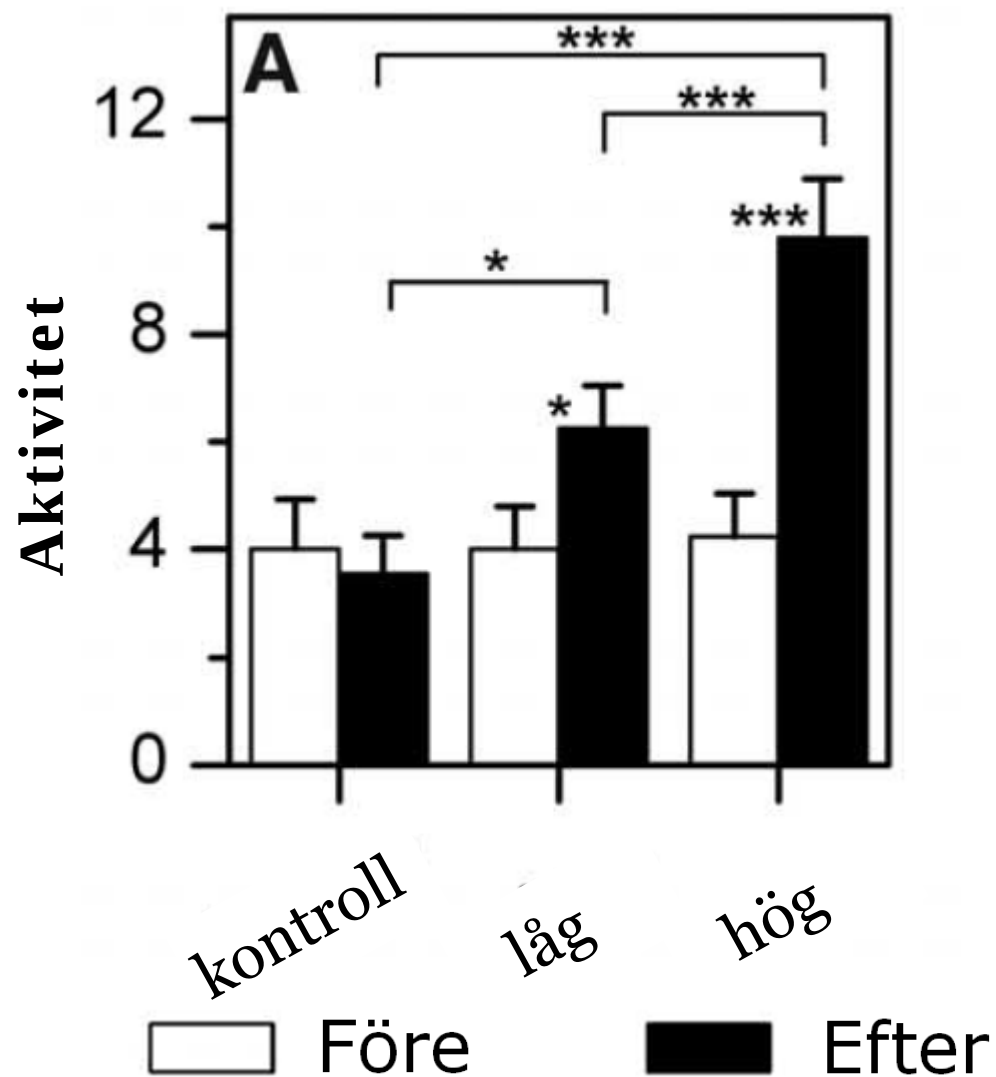
- **Läkemedel designade att ändra beteende**
ex. benzodiazepiner, SSRI-preparat

- **Viktigt att bete sig "rätt" i naturen**

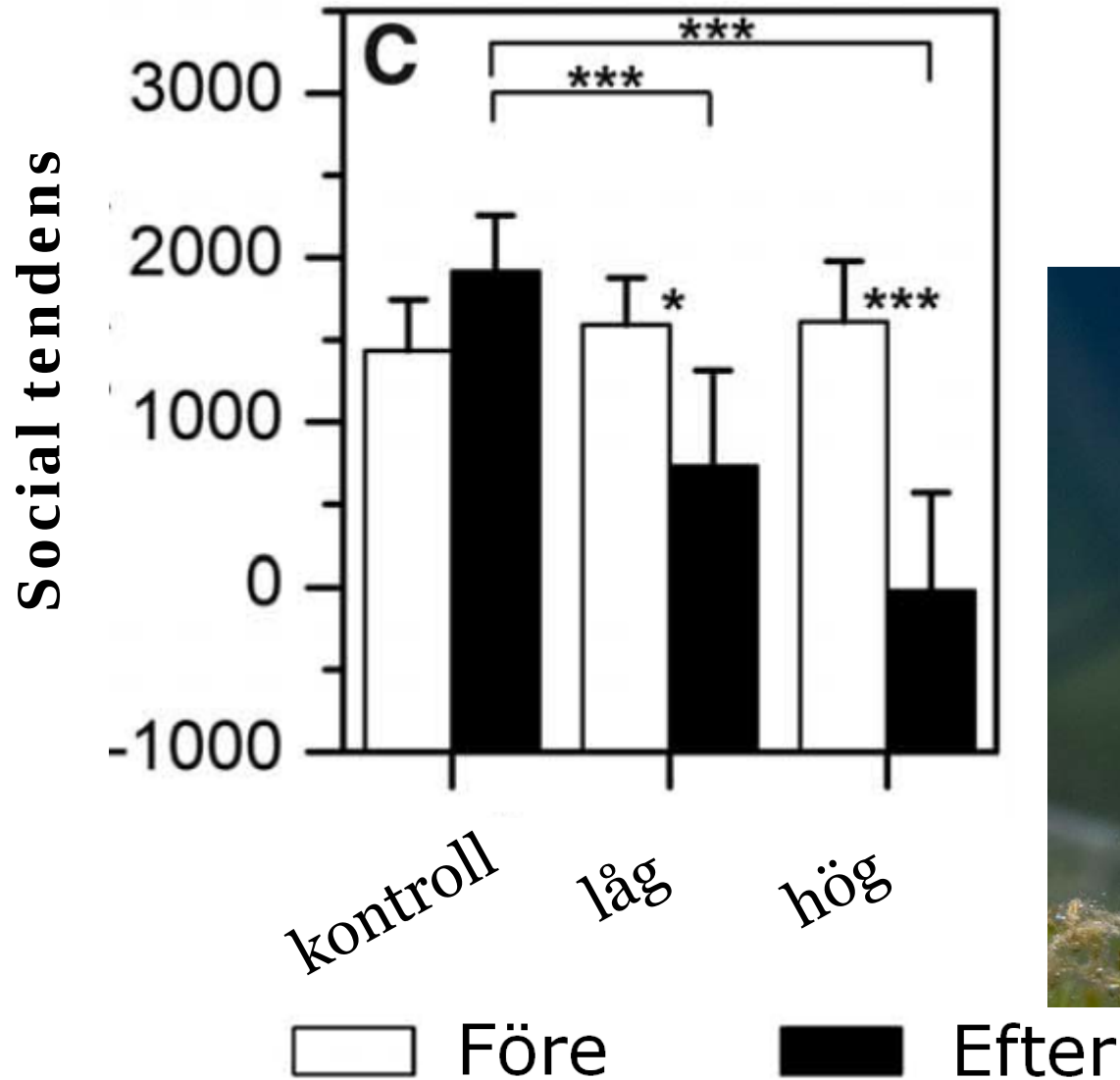

- **Effekter på beteenden vid lägre koncentrationer än ex. LD50**

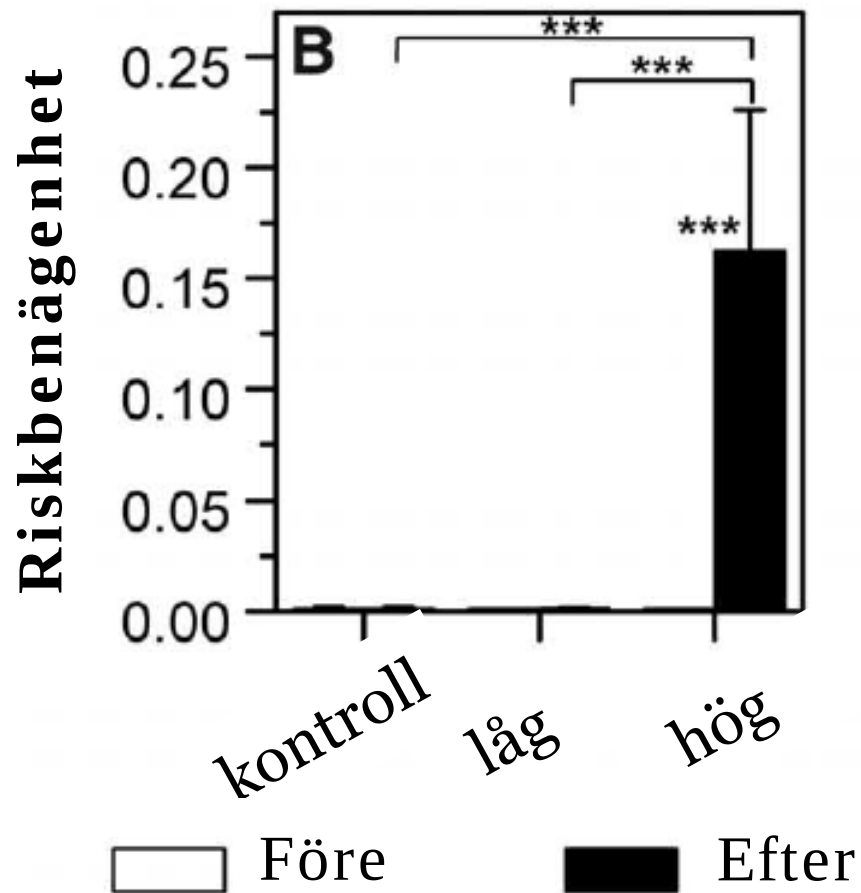
Aktivitet

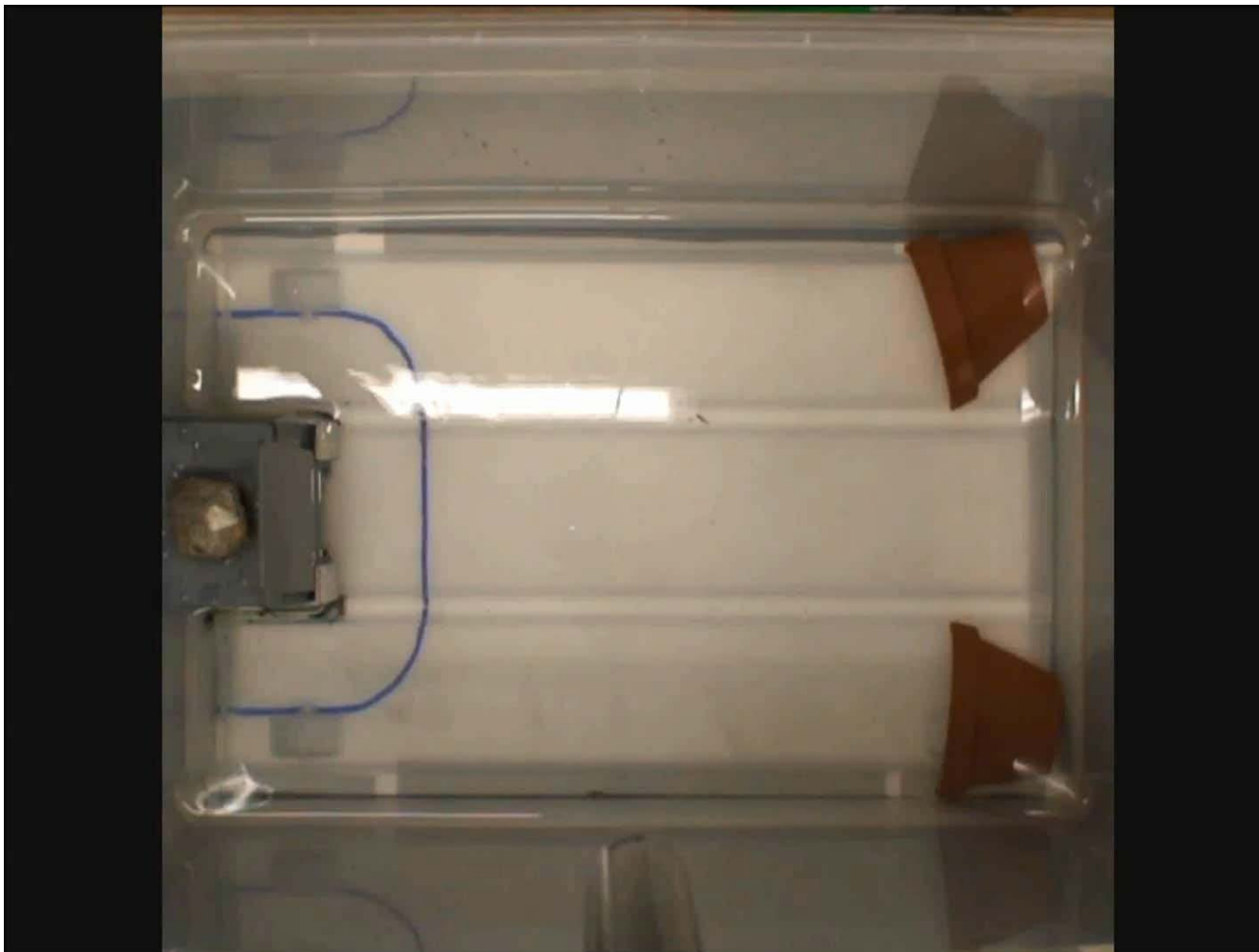
Social tendens

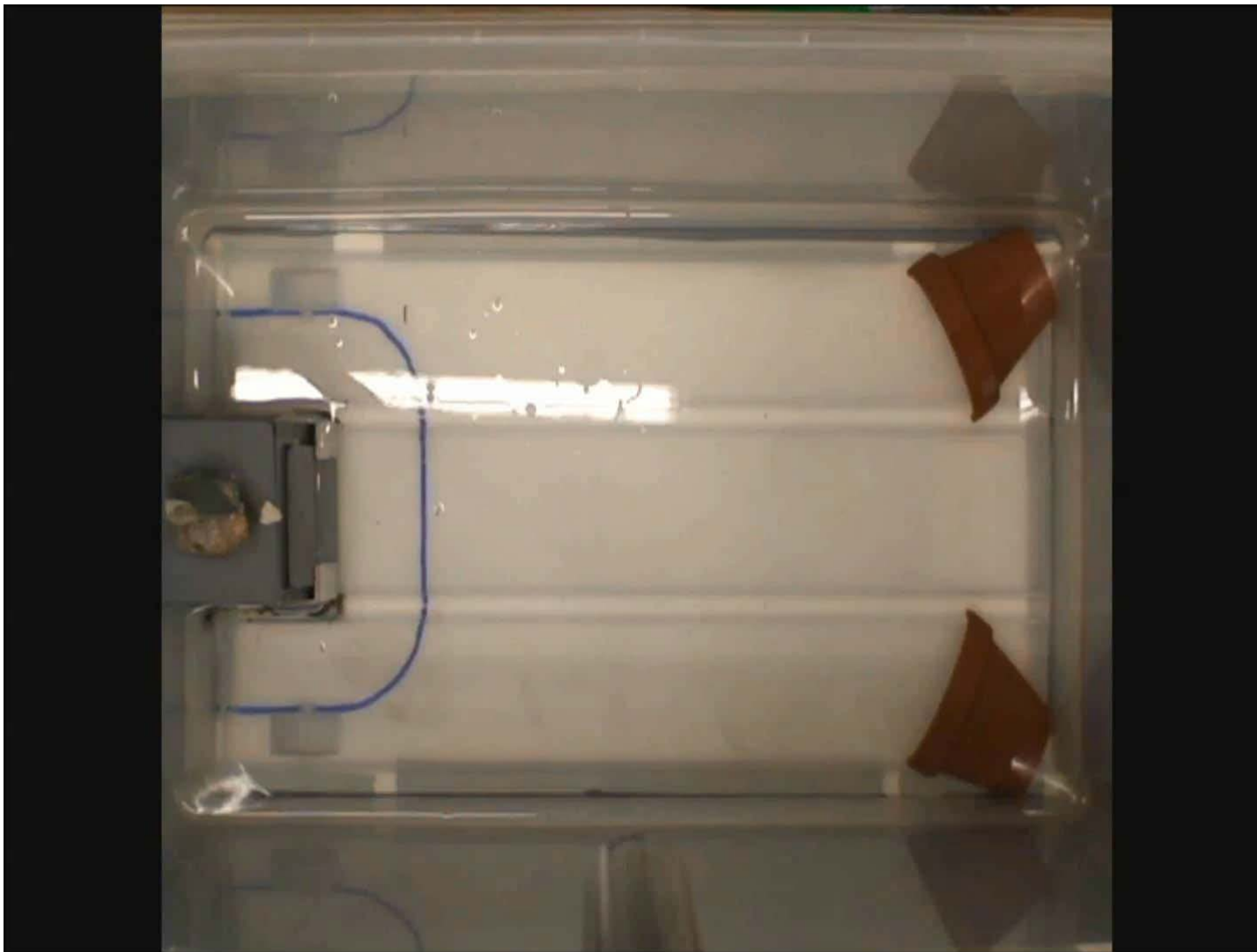
Riskbenägenhet

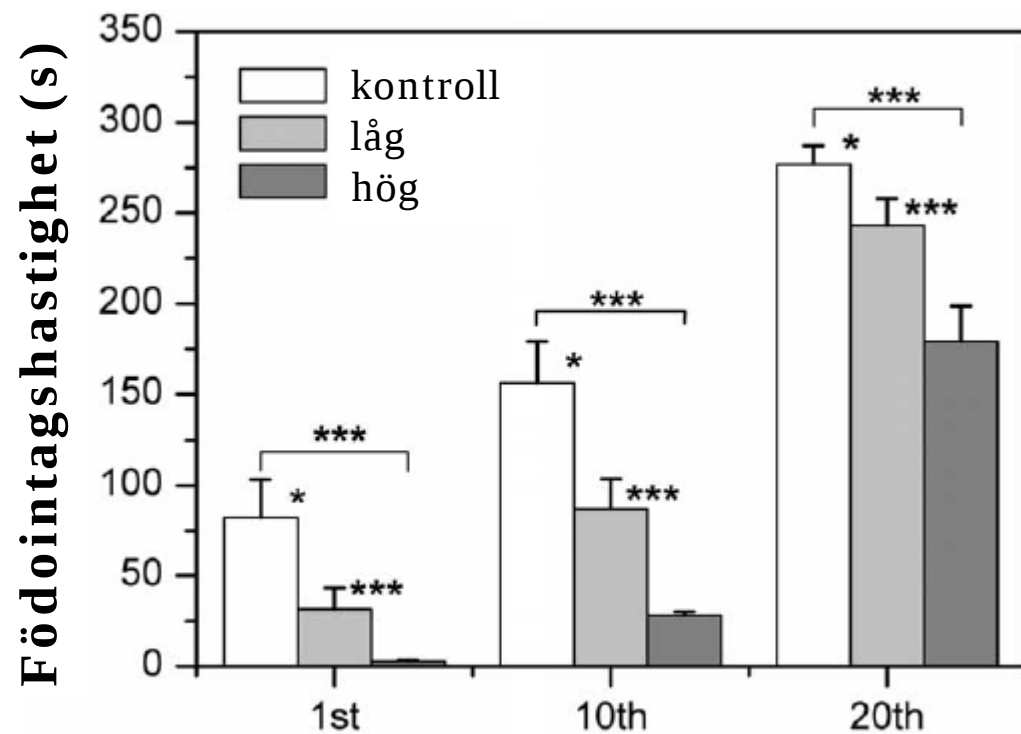
Riskbenägenhet - kontroll

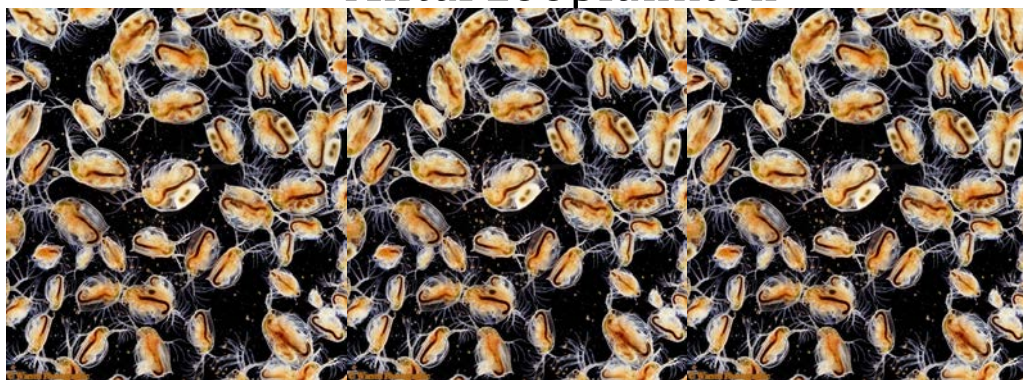
Riskbenägenhet - oxazepam

Födokonsumtion

Antal zooplankton

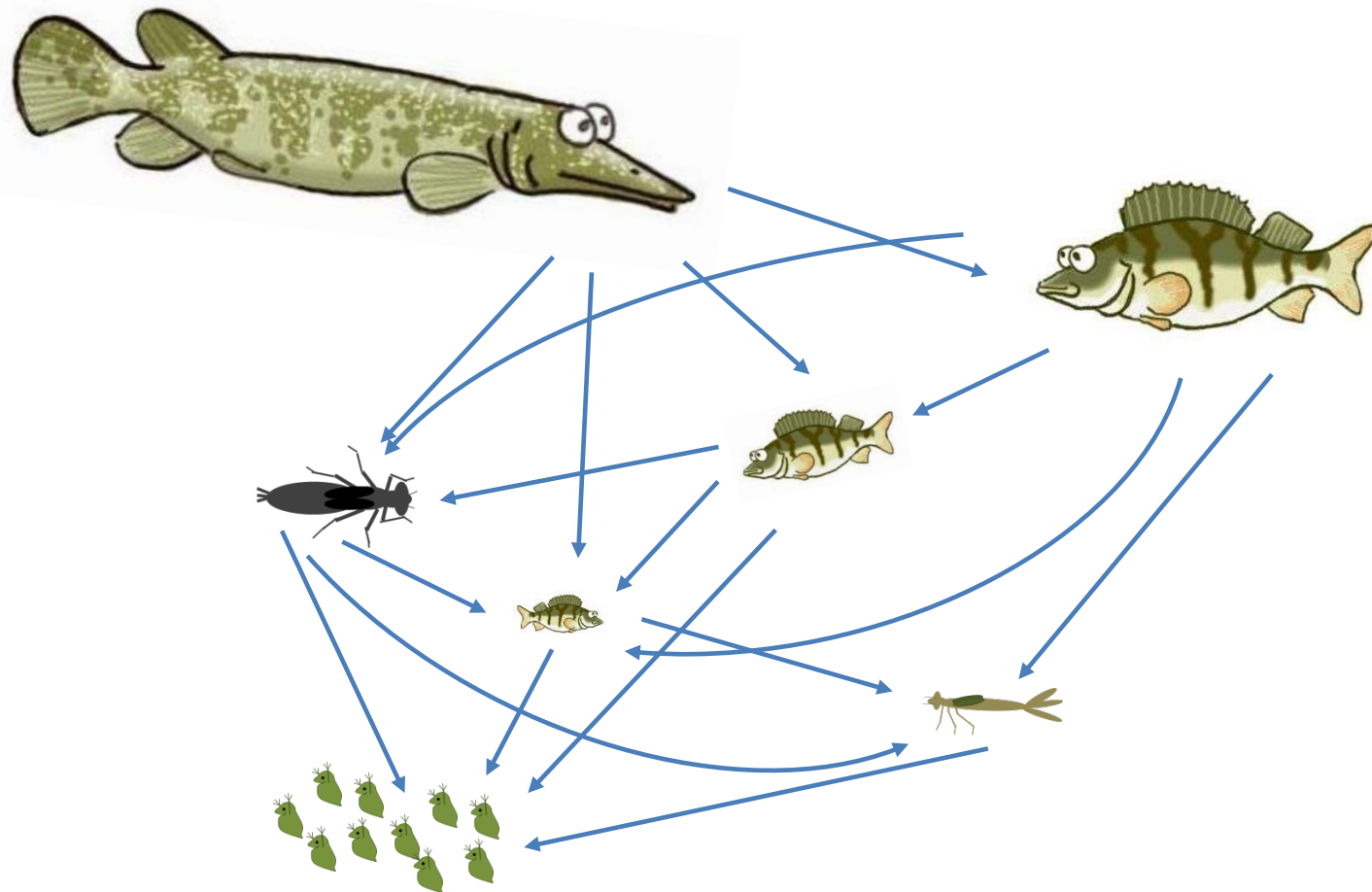
Effekter på abborrens beteende

- Mer aktiv
- Mer risktagande
- Mindre social

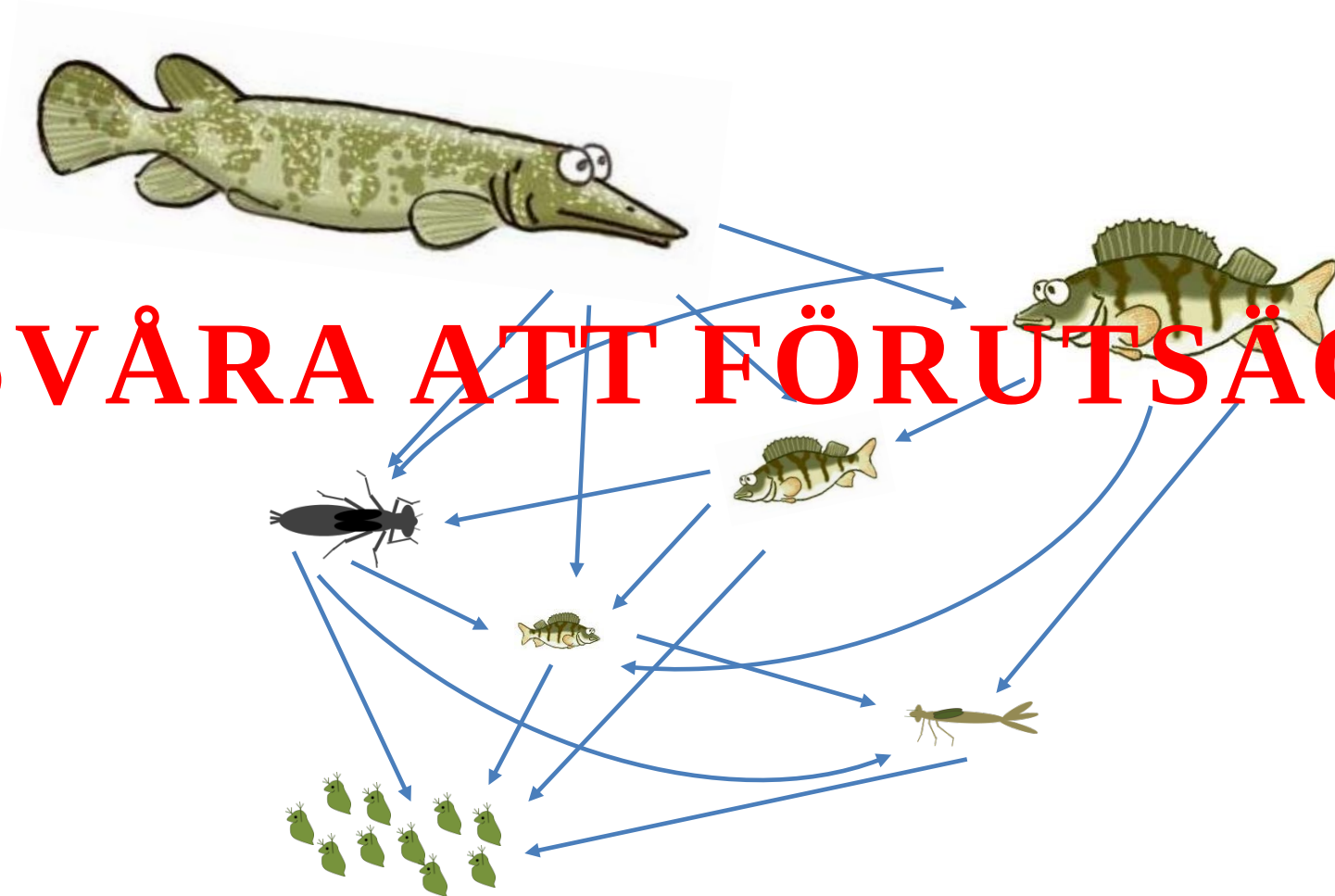
Abborren äter snabbare MEN borde leda till ökad risk att själv bli uppäten.

Ekologiska effekter av läkemedel

Ekologiska effekter av läkemedel

SVÅRA ATT FÖRUTSÄGA

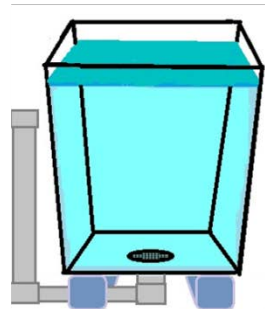

Akustisk telemetri

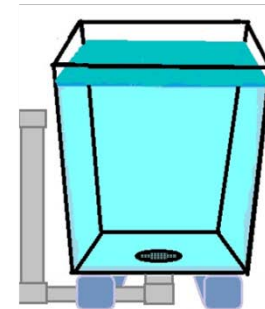
– en metod för att validera beteendeffekter i fält

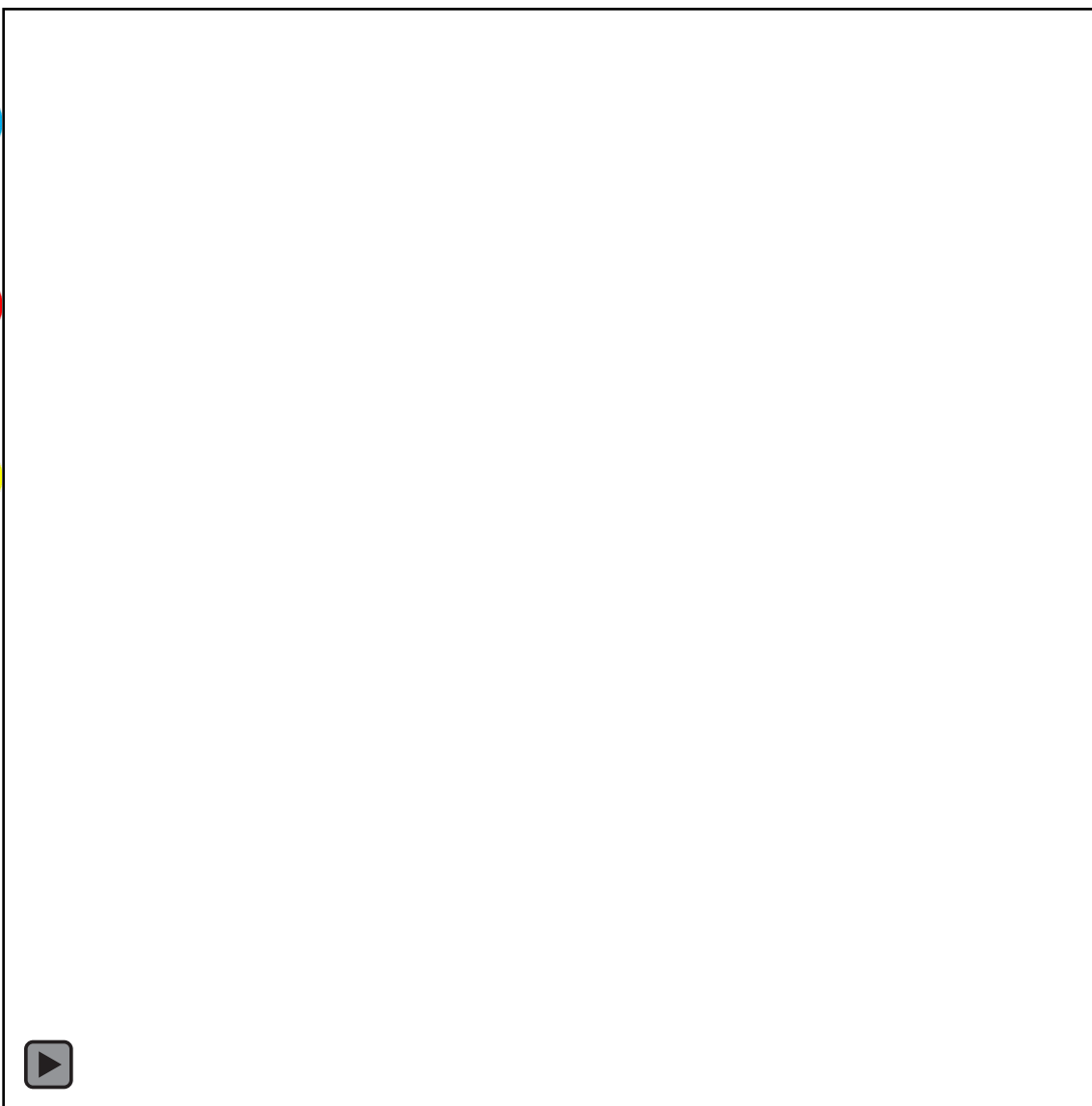

Exposed x 20

Control x 20

Oxazepam

Control

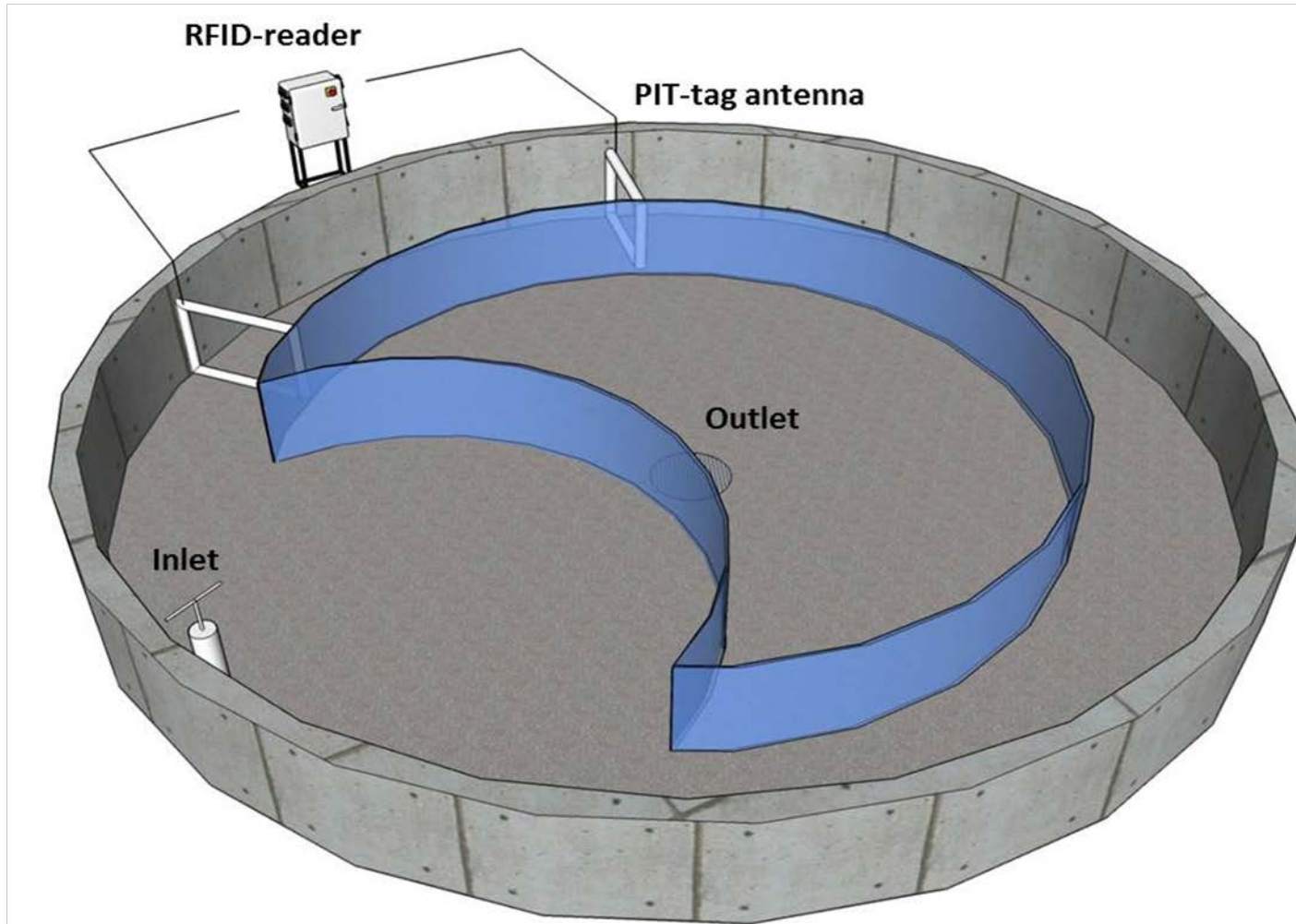
Effekter på laxens vandring

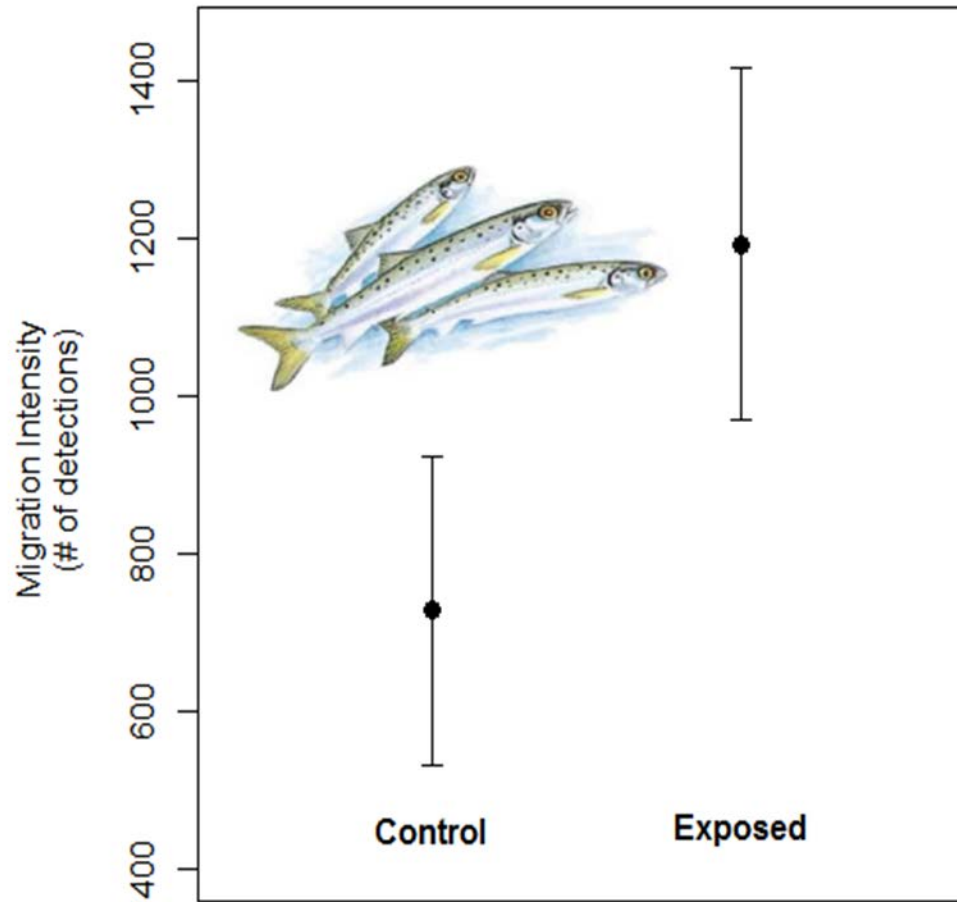
50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

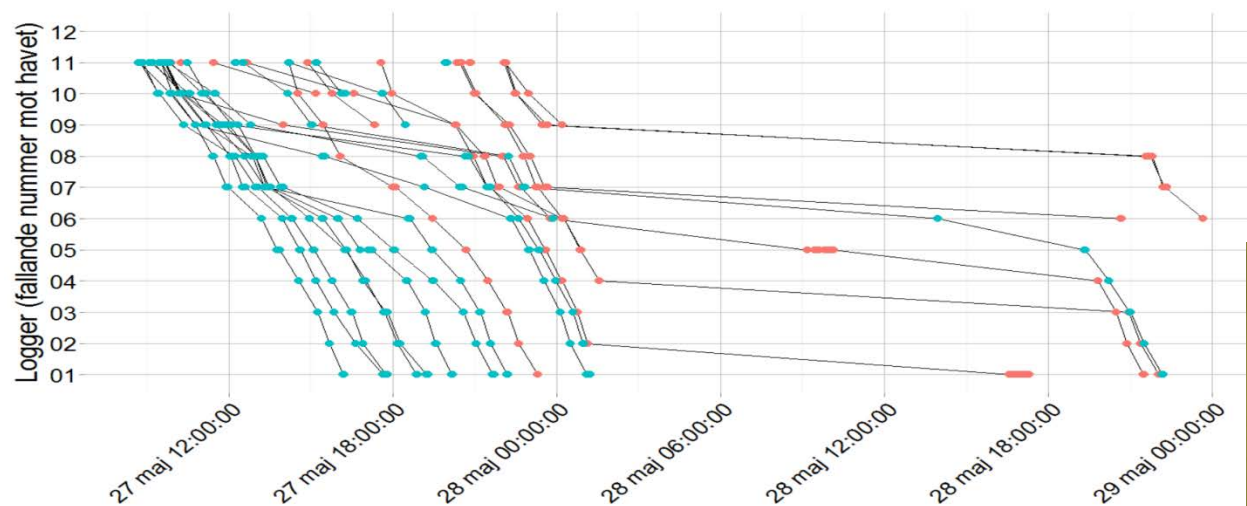
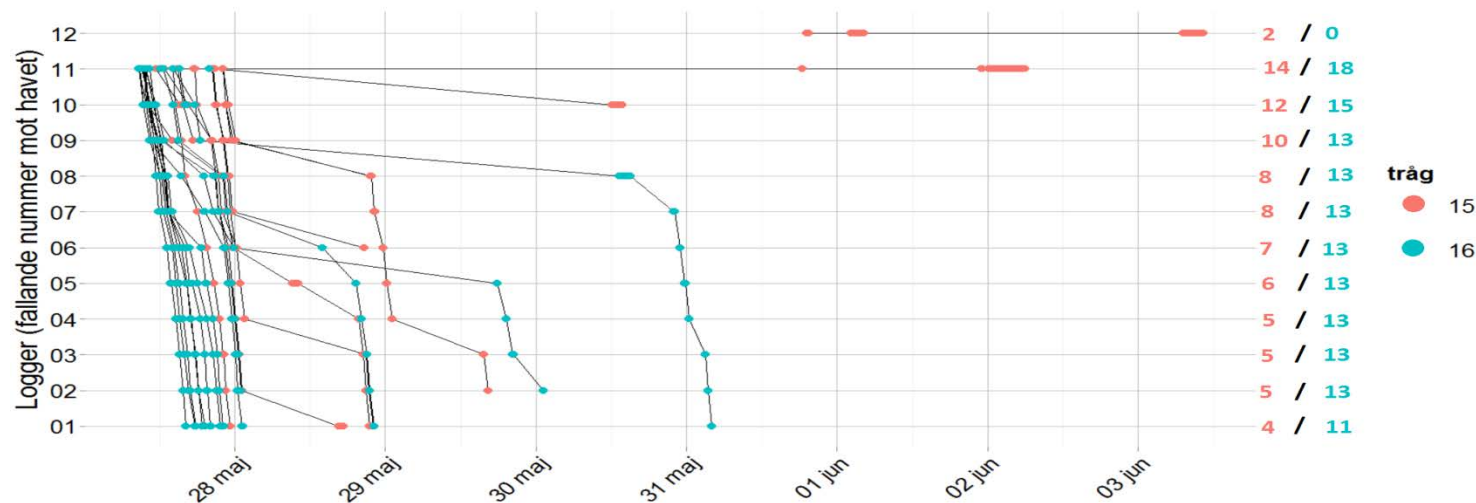
Study migration in the lab

Effect of Oxazepam on migration of Atlantic salmon smolt

Effekter på laxens vandring

Effekter på laxens vandring

- **Laxen vandrar snabbare på lab**
- **Laxen når inte ut till havet i fält!**

Ekologiska effekter av läkemedel - framtiden

50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

Fältexperiment
– ett måste för
ekosystem effekter

**Tack ska
ni ha!**

Och tack till:

The Swedish Research Council Formas

**Jerker Fick
Annelie Lagesson
Johan Fahlman
Martina Heynen
Gustav Hellström
Micael Jonsson
Jonatan Klaminder**

50 ÅR
AV NYTÄNKANDE

